

دانشکده توانبخشی

طرح دوره درس "توانبخشی شناختی و عصبی در آفازی"

اطلاعات درس:

عنوان درس: توانبخشی شناختی و عصبی در آفازی

کد درس: ۳۴

نوع و تعداد واحد: نظری - علمی: ۲ واحد (۱ نظری - ۱ عملی)

نام مسؤول درس: دکتر آذر مهری

مدرس/مدرسان: دکتر آذر مهری

پیش نیاز/هم زمان: ندارد

رشته تحصیلی: گفتاردرمانی

مقطع تحصیلی: دکترای تخصصی

نیمسال تحصیلی: نیمسال دوم در هر سال تحصیلی

اطلاعات مسؤول درس:

رتبه علمی: دانشیار

محل کار: دانشکده توانبخشی

تلفن تماس: ۷۷۵۳۳۹۳۹

نشانی پست الکترونیک: mehri@tums.ac.ir

¹ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری - عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسئول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

در این درس دانشجویان با ساز و کارهای سازمان‌دهی مجدد مغزی در رابطه با زبان و شناخت پس از آفازی ناشی از سکته آشنا می‌شوند. درمان‌های موثر بر آسیب‌های شناختی شامل توجه و حافظه و عملکرد اجرایی همراه با آفازی می‌آموزند. با رویکردها و مدل‌هایی را که منجر به متدهای درمانی مبتنی بر توانبخشی عصبی و شناختی می‌گردد، آشنا می‌شوند و می‌توانند آن‌ها را نقد کنند. با فاکتورهایی موثر در درمان بیماران دارای آفازی آشنا می‌شوند و از تاثیر آن‌ها بر ایجاد تغییرات پایدار زبانی و شناختی آگاه می‌شوند.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

آشنا شدن دانشجویان با مبانی عصبی- شناختی توانبخشی و انواع درمان‌های مبتنی بر توانبخشی شناختی و عصبی در آفازی.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

اهداف شناختی:

- ۱- ساز و کارهای سازماندهی مجدد زبان پس از سکته را بشناسد.
- ۲- کاربرد نظریه‌های یادگیری در توانبخشی آفازی را بداند.
- ۳- رویکردهای عمده در درمان آفازی را بشناسد.
- ۴- با درمان‌های شناختی در آفازی آشنا شود.

اهداف عاطفی:

- ۱- به نحوه بدست آوردن داده‌های ارزیابی از بیمار آفازی توجه کند.
- ۲- به نحوه ارائه رویکردهای درمانی، متدها، تکنیک‌ها و تعداد جلسات درمانی به صورت یک پروتکل درمانی توجه کند.
- ۳- به نحوه ارائه مشاورات لازم جهت ضرورت تکرار تمرینات در منزل توجه کند.

رویکرد آموزشی^۲:

☐ مجازی^۳

☐ حضوری

☒ ترکیبی^۴

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

- ☐ کلاس وارونه
- ☐ یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- ☐ یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- ☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- ☐ یادگیری اکتشافی هدایت شده
- ☐ یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- ☐ یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

- ☐ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- ☐ بحث در گروه‌های کوچک
- ☐ ایفای نقش
- ☐ یادگیری اکتشافی هدایت شده
- ☐ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- ☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- ☐ یادگیری مبتنی بر سناریو
- ☐ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هم‌تایان)
- ☐ یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی، سخنرانی تعاملی و بحث در گروه‌های کوچک

2. Educational Approach

3. Virtual Approach

4. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	امکانات و وسایل	نام مدرس / مدرسان
۱	معرفی درس بر اساس طرح درس، بررسی نحوه ارائه تکالیف کلاسی و چگونگی ارزشیابی	سخنرانی تعاملی (در صورت مجازی بودن، یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی)	جستجوی مقالات و موضوعات مرتبط با جلسه/ ارائه کتبی یا شفاهی (در صورت مجازی بودن، مطالعه محتوای بارگذاری شده و انجام تکلیف مورد نظر)	کامپیوتر، پروژکتور و استفاده از برنامه پاورپونت (در صورت مجازی بودن، استفاده از سامانه نوید)	دکتر آذر مهری
۲	مروری بر ساز و کارهای سازماندهی مجدد زبان پس از سکنه	سخنرانی تعاملی و بحث در گروه‌های کوچک، (در صورت مجازی بودن، یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی)	مطالعه محتوای بارگذاری شده و انجام تکلیف مورد نظر	کامپیوتر، پروژکتور و استفاده از برنامه پاورپونت (در صورت مجازی بودن، استفاده از سامانه نوید)	دکتر آذر مهری
۳	کاربرد نظریه‌های یادگیری در توانبخشی آفازی: مدل توانبخشی-یادگیری-استفاده از اصول یادگیری در درمان	سخنرانی تعاملی و بحث در گروه‌های کوچک، (در صورت مجازی بودن، یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی)	مطالعه محتوای بارگذاری شده و انجام تکلیف مورد نظر	کامپیوتر، پروژکتور و استفاده از برنامه پاورپونت (در صورت مجازی بودن، استفاده از سامانه نوید)	دکتر آذر مهری
۴	ادامه کاربرد نظریه‌های یادگیری در توانبخشی آفازی: استفاده از اصول یادگیری شناختی-استفاده از اصول یادگیری حرکتی-استفاده از بازیابی فاصله‌ای (spaced retrieval)	سخنرانی تعاملی و بحث در گروه‌های کوچک، (در صورت مجازی بودن، یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی)	جستجوی مقالات و موضوعات مرتبط با جلسه/ ارائه کتبی یا شفاهی (در صورت مجازی بودن، مطالعه محتوای بارگذاری شده و انجام تکلیف مورد نظر)	کامپیوتر، پروژکتور و استفاده از برنامه پاورپونت (در صورت مجازی بودن، استفاده از سامانه نوید)	دکتر آذر مهری
۵	رویکردهای عمده در درمان آفازی: رویکرد تحریکی	سخنرانی تعاملی و بحث در گروه‌های کوچک، (در صورت مجازی بودن،)	جستجوی مقالات و موضوعات مرتبط با	کامپیوتر، پروژکتور و استفاده از برنامه پاورپونت	دکتر آذر مهری

		یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی)	جلسه/ ارائه کتبی یا شفاهی (در صورت مجازی بودن، مطالعه محتوای بارگذاری شده و انجام تکلیف مورد نظر)	(در صورت مجازی بودن، استفاده از سامانه نوید)
۶	رویکردهای عمده در درمان آفازی: - رویکرد نوروسایکولوژی شناختی	سخنرانی تعاملی و بحث در گروه‌های کوچک، (در صورت مجازی بودن، یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی)	جستجوی مقالات و موضوعات مرتبط با جلسه/ ارائه کتبی یا شفاهی (در صورت مجازی بودن، مطالعه محتوای بارگذاری شده و انجام تکلیف مورد نظر)	کامپیوتر، پروژکتور و استفاده از برنامه پاورپونت (در صورت مجازی بودن، استفاده از سامانه نوید)
۷	رویکردهای عمده در درمان آفازی: - رویکرد عصبی - زبانشناختی	سخنرانی تعاملی و بحث در گروه‌های کوچک، (در صورت مجازی بودن، یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی)	جستجوی مقالات و موضوعات مرتبط با جلسه/ ارائه کتبی یا شفاهی (در صورت مجازی بودن، مطالعه محتوای بارگذاری شده و انجام تکلیف مورد نظر)	کامپیوتر، پروژکتور و استفاده از برنامه پاورپونت (در صورت مجازی بودن، استفاده از سامانه نوید)
۸	تأثیر در ماه‌های تکمیلی و مکانیسم اثر آنها: - دارودرمانی TMS/rTMS - tDCS -	سخنرانی تعاملی و بحث در گروه‌های کوچک، (در صورت مجازی بودن، یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی)	جستجوی مقالات و موضوعات مرتبط با جلسه/ ارائه کتبی یا شفاهی (در صورت مجازی بودن، مطالعه محتوای بارگذاری شده و انجام تکلیف مورد نظر)	سامانه نوید یا کلاس آنلاین
۹	درمان مبتنی بر محدودسازی (CIAT)	سخنرانی تعاملی و بحث در گروه‌های کوچک، (در صورت مجازی بودن، یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی)	جستجوی مقالات و موضوعات مرتبط با جلسه/ ارائه کتبی یا شفاهی (در صورت مجازی بودن، مطالعه محتوای بارگذاری شده و انجام تکلیف مورد نظر)	کامپیوتر، پروژکتور و استفاده از برنامه پاورپونت (در صورت مجازی بودن، استفاده از سامانه نوید)

		شده و انجام تکلیف مورد نظر)			
۱۰	تأثیر توانبخشی عصبی بر حس	سخنرانی تعاملی و بحث در گروه‌های کوچک، (در صورت مجازی بودن، یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی)	جستجوی مقالات و موضوعات بالینی مرتبط با جلسه/ارائه کتبی یا شفاهی	کامپیوتر، پروژکتور و استفاده از برنامه پاورپونت (در صورت مجازی بودن، استفاده از سامانه نوید)	دکتر آذر مهری
۱۱	درمانهای شناختی در آفازی: -درمان متمرکز بر توجه	سخنرانی تعاملی و بحث در گروه‌های کوچک، (در صورت مجازی بودن، یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی)	جستجوی مقالات و موضوعات بالینی مرتبط با جلسه/ارائه کتبی یا شفاهی	کامپیوتر، پروژکتور و استفاده از برنامه پاورپونت (در صورت مجازی بودن، استفاده از سامانه نوید)	دکتر آذر مهری
۱۲	درمانهای شناختی در آفازی: -درمان متمرکز بر حافظه کاری	سخنرانی تعاملی و بحث در گروه‌های کوچک، (در صورت مجازی بودن، یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی)	جستجوی مقالات و موضوعات بالینی مرتبط با جلسه/ارائه کتبی یا شفاهی	کامپیوتر، پروژکتور و استفاده از برنامه پاورپونت (در صورت مجازی بودن، استفاده از سامانه نوید)	دکتر آذر مهری
۱۳	درمانهای شناختی در آفازی: -درمان متمرکز بر عملکردهای اجرایی	سخنرانی تعاملی و بحث در گروه‌های کوچک، (در صورت مجازی بودن، یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی)	جستجوی مقالات و موضوعات بالینی مرتبط با جلسه/ارائه کتبی یا شفاهی	کامپیوتر، پروژکتور و استفاده از برنامه پاورپونت (در صورت مجازی بودن، استفاده از سامانه نوید)	دکتر آذر مهری
۱۴	بحث تعمیم در درمان آفازی	سخنرانی تعاملی و بحث در گروه‌های کوچک، (در صورت مجازی بودن، یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی)	جستجوی مقالات و موضوعات بالینی مرتبط با جلسه/ارائه کتبی یا شفاهی	کامپیوتر، پروژکتور و استفاده از برنامه پاورپونت (در صورت مجازی بودن، استفاده از سامانه نوید)	دکتر آذر مهری
۱۵	ارائه تکلیف عملی در کلاس		جستجوی مقالات و موضوعات بالینی مرتبط با جلسه/ارائه کتبی یا شفاهی	کامپیوتر، پروژکتور و استفاده از برنامه پاورپونت	دانشجویان دکترا

--	--	--	--	--	--

تکلیف بخش عملی:

با بدست آوردن داده‌های ارزیابی بیمار دارای آفازی بر اساس رویکردهای زیر اهداف، تکالیف درمانی، متدها، تکنیک‌ها، فشردگی و تعداد جلسات، زمان لازم هر جلسه و ابزار را به صورت یک پروتکل درمانی پیشنهاد نماید:

- رویکرد نوروسایکولوژی شناختی

- رویکرد تحریکی

- رویکرد عصبی- زبان شناختی

روش ارزیابی دانشجو:

۱- ارزیابی تکوینی: مانند انجام تکالیف متناسب با مباحث هر جلسه: ارائه کار عملی

۲- ارزیابی تراکمی: آزمون کتبی باز از نوع تشریحی و کوتاه پاسخ / آزمون‌های کتبی بسته پاسخ مانند چهار گزینه‌ای

منابع:

الف) کتب:

- 1- Wixted JT, Thompson-Schill SL. *Stevens' Handbook of Experimental Psychology and Cognitive Neuroscience, Language and Thought.* (vol.3) John Wiley & Sons; 2018.
- 2- Faust M, editor. *The handbook of the neuropsychology of language.*(vol.2). John Wiley & Sons.
- 3- Stemmer B, Whitaker HA, editors. *Handbook of the Neuroscience of Language.* Academic Press.
- 4- Carey LM, editor. *Stroke rehabilitation: insights from neuroscience and imaging.* Oxford university press.
- 5- Murray LL. *Cognitive treatments for aphasia: Should we and can we help attention and working memory problems?.* *Journal of Medical Speech-Language Pathology.* 2004;12(3).
- 6- Cherney LR. *Aphasia treatment: Intensity, dose parameters, and script training.* *International journal of speech-language pathology.* 2012;14(5):424-31.
- 7- Berthier ML, Pulvermüller F, Dávila G, Casares NG, Gutiérrez A. *Drug therapy of post-stroke aphasia: a review of current evidence.* *Neuropsychology review.* 2011:302-17.
- 8- Pulvermüller F, Neininger B, Elbert T, Mohr B, Rockstroh B, Koebbel P, Taub E. *Constraint-induced therapy of chronic aphasia after stroke.* *Stroke.* 2001;32(7):1621-6.
- 9- Articles.

ب) منابع برای مطالعه بیشتر:-